

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Evy Sakálovej a sudcov JUDr. Rudolfa Čirča a JUDr. Ľubora Šeba v právnej veci žalobcu **Ing. D. U.** bývajúceho v B., zastúpeného JUDr. I. P., advokátom v B., proti žalovaným **1/ B. & C. s.r.o.**, so sídlom v B. a **2/ M. s.r.o.**, so sídlom v B., zastúpenej JUDr. M. B., advokátom v B., **o vypratanie nebytových priestorov**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 19 C 209/2005, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. augusta 2007 sp.zn. 8 Co 296/07 rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 31. augusta 2007 sp.zn. 8 Co 296/07 a uznesenie Okresného súdu Bratislava I z 15. mája 2007 č.k. 19 C 209/2005-117 **z r u š u j e** a vec vracia Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I uznesením z 15. mája 2007 č.k. 19 C 209/2005-117 zastavil konanie o návrhu na vypratanie nehnuteľností z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku z návrhu na začatie konania vo výške 499 000,-- Sk (podľa položky 1a Sadzobníka súdnych poplatkov). Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania v súlade s § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p.

Na odvolanie žalobcu a žalovanej 2/ Krajský súd v Bratislave uznesením z 31. augusta 2007 sp.zn. 8 Co 296/07 uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti o zastavení konania

potvrdil a v časti o náhrade trov konania zmenil tak, že žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej 2/ náhradu trov prvostupňového konania v sume 375 628,-- Sk do troch dní na účet advokáta JUDr. M. G. Advokátskej kancelárie H. & P. s.r.o. so sídlom v B., vedený v T. B., a.s. č. účtu : X.. Žalovanému 1/ náhradu trov prvostupňového konania nepriznal. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej 2/ náhradu trov odvolacieho konania v sume 62 703,-- Sk do troch dní na účet vyššie uvedeného advokáta. Takto rozhodol, keď zhodne s názorom súdu prvého stupňa uzavrel, že žalobca nespĺnil poplatkovú povinnosť vyplývajúcu z § 5 ods. 1 písm.a/ zák.č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov a to ani dodatočne na výzvu súdu, pri náležitom poučení o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku (§ 10 ods. 1 citovaného zákona). Odvolací súd výšku súdneho poplatku určeného súdom prvého stupňa podľa položky 1a Sadzobníka súdnych poplatkov považoval za správnu. Zdôraznil, že žalobca sa domáha vypratania žalovaných 1/, 2/ z nebytových priestorov a teda vypratania nehnuteľnosti, v ktorých prípadoch sa vyberá súdny poplatok percentuálne z ceny nehnuteľnosti podľa uvedenej položky. Uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým bolo rozhodnuté o náhrade trov konania zmenil podľa § 220 ods. 1 O.s.p. a žalovanej 2/ priznal voči žalobcovi náhradu trov prvostupňového konania pri použití § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p., vzhľadom na to, že žalobca zavinil, že sa konanie muselo zastaviť.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal dovolanie žalobca. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. Uviedol, že postupom súdu mu je upierané právo na účinný prostriedok nápravy pri ochrane svojho majetku, ktorá je zaručená každej fyzickej a právnickej osobe tak, aby mohla pokojne užívať svoj majetok. Žiadal uznesenia oboch súdov zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný 1/ sa k dovolaniu žalobcu nevyjadril.

Žalovaná 2/ navrhla dovolanie ako neprípustné odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), prejednal dovolanie bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu. Pokiaľ bolo napadnuté rozhodnutie vydané v tejto procesnej forme, je dovolanie proti nemu prípustné, ak je napadnuté zmeňujúce uznesenie (§ 239 ods. 1 O.s.p.), alebo potvrdzujúce uznesenie, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd v ňom vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak b/ ide o uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, alebo ak c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) za území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 O.s.p.).

Dovolací súd dospel k záveru, že dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nevykazuje znaky uznesenia uvedeného v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p.; dovolanie preto nie je v zmysle § 239 O.s.p. prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ktoré ukladá dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Podľa § 237 O.s.p. dovolanie je prípustné, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Dôraz kládol na skúmanie tej vady, ktorej existenciu dovolateľ v dovolaní priamo namietal (§ 237 písm.f/ O.s.p.).

Z ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť

konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorým účastníkovi konania odníma tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva.

Z ustanovenia § 1 ods. 1 zák.č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len zák.č. 71/1992 Zb.) vyplýva, že súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony, alebo konania súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len poplatkový úkon) uvedené v Sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len sadzobník), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 5 ods. 1 písm.a/ zák.č. 71/1992 Zb. poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Z ustanovenia § 6 ods. 1 a 2 zák.č. 71/1992 Zb. vyplýva, že sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu (ďalej len percentá sadzba) alebo pevnou sumou. Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Z ustanovenia § 10 ods. 1 zák.č. 71/1992 Zb. vyplýva, že ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania, odvolania alebo dovolania, súd vyzve poplatníka, aby súdny poplatok zaplatil v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.

V preskúmvanej veci nedošlo k zaplateniu súdneho poplatku za návrh vo výške požadovanej súdom z dôvodu, že žalobca súdny poplatok určený súdom podľa položky 1a sadzobníka považoval za nesprávne určený (podanie žalobcu z 10. mája 2007, č.l. 116 spisu).

Žalobca žalobu o vypratanie ním označených nebytových priestorov podal na Okresný súd Bratislava I 23. septembra 2005, kedy mu aj vznikla poplatková povinnosť (§ 5 ods. 1 písm.a/ zák.č. 71/1992 Zb.). Podľa § 17 ods. 1 zák.č. 273/2007 Z.z., ktorým bol novelizovaný

zák.č. 71/1992 Zb., z poplatkových úkonov navrhnutých alebo za konania začaté pred účinnosťou tohto zákona sa vyberajú poplatky podľa doterajších predpisov i keď sa stanú splatnými po účinnosti tohto zákona. V čase podania žaloby bol takýmto predpisom zák. č. 531/2003 Z.z. (novela zák.č. 71/1992 Zb.) účinný od 1. januára 2004. Z položky 1 sadzobníka tvoriaceho prílohu k vyššie označenému predpisu (zák.č. 531/2003 Z.z.) vyplýva, že z návrhu na začatie konania, ak nie je ustanovená osobitná sadzba poplatky sa vyberajú z ceny (z úhrady) predmetu konania alebo z hodnoty predmetu sporu 5 % najmenej 500,-- Sk najviac 200 000,-- Sk, b/ ak nemožno predmet konania oceniť peniazmi 1 000,-- Sk. Z poznámky k položke 1 druhá veta možno vyvodit', že len ak sa konanie vedie o určenie vlastníckeho práva k určitej veci, je hodnota predmetu konania daná hodnotou veci, o ktorej vlastníctvo ide. V ostatných prípadoch vymenovaných v prvej vete tejto poznámky, do ktorých podľa názoru dovolacieho súdu možno zaradiť i konanie o návrhu na vypratanie nebytových priestorov, sa poplatok vyberie podľa písm.b/ označenej položky. Uvedený záver potvrdzuje aj nová právna úprava zavedená zák.č. 273/2007 Z.z. účinnou od 1. júla 2007, keď nejasnosti ohľadne vyberania súdneho poplatku v prípadoch vypratania nehnuteľnosti, bytu a nebytového priestoru alebo vydania veci rieši tak, že v poznámke k položke 1 sadzobníka výslovne uvádza, že v takýchto veciach sa poplatok vyberie podľa písm.b/ tejto položky.

Pokiaľ súd prvého stupňa pri vyberaní súdneho poplatku vychádzal z rozhodnutia uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 81/2002 s právnou vetou, že v konaní o žalobe na vypratanie nehnuteľnosti (§ 80 písm.b/ O.s.p.) sa súdny poplatok vymeria percentuálne z ceny nehnuteľnosti podľa položky 1 písm.a/ sadzobníka treba uviesť, že judikát sa týka vypratania nehnuteľnosti, pod ktorým zákon rozumie pozemky a stavby spojené so zemou pevným základom, teda netýka sa nebytového priestoru. Nebytový priestor je síce súčasťou nehnuteľnosti, ale sám nehnuteľnosťou nie je – je priestorom a zákon ho preto výslovne označuje za predmet úpravy právnych vzťahov.

Dovolací súd nemôže nechať bez povšimnutia, i napriek vyššie uvedenému, t.j., že pri vyberaní poplatku z návrhu na vypratanie nebytového priestoru treba vychádzať z položky 1 písm.b/ sadzobníka, nesprávne určenie výšky súdneho poplatku podľa položky 1 písm.a/ sadzobníka, keď 6 %, najmenej 500,-- Sk, najviac 500 000,-- Sk bolo zavedené až zák. č. 621/2005 Z.z. s účinnosťou od 1. januára 2006.

Ak preto súd prvého stupňa postupom podľa § 10 ods. 1 zák.č. 71/1992 Zb. konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku zastavil a odvolací súd takéto uznesenie potvrdil, nerozhodol správne. Konanie pred ním je tak postihnuté vadou vyplývajúcou z ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. Dovolací súd z tohto dôvodu dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil. Keďže rovnakou vadou je postihnuté aj konanie pred súdom prvého stupňa, dovolací súd zrušil aj uznesenie tohto súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 druhá veta O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. augusta 2008

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová